КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 21 жовтня 2026 р. № 1309

Київ

Про затвердження Порядку створення та функціонування центрів безпеки

Відповідно до частини другої статті 27^1 Кодексу цивільного захисту України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити Порядок створення та функціонування центрів безпеки, що додається.

Прем’єр-міністр України **С. КОРЕЦЬКИЙ**

Інд. 75

№3103/05-06/1-26 від 26.10.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 21 жовтня 2026 р. № 1309

ПОРЯДОК
створення та функціонування центрів безпеки

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає механізм створення та функціонування центрів безпеки на території територіальних громад (далі — центри безпеки).

2. У цьому Порядку під терміном “поліцейська станція” розуміється службове приміщення, що облаштоване та використовується для виконання покладених на дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади завдань із забезпечення правопорядку в межах поліцейської дільниці.

Інші терміни, що застосовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України, Законі України “Про екстрену медичну допомогу”.

3. Центр безпеки створюється органами місцевого самоврядування як спеціалізований об’єкт інфраструктури, у якому обладнуються спеціальні приміщення (пожежне депо з диспетчерським пунктом, пункт базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та/або поліцейська станція) для кількох екстрених служб, які забезпечують безпеку життєдіяльності населення на території відповідної територіальної громади.

4. Центр безпеки створюється з метою забезпечення доступності екстреної допомоги населенню, комплексного вирішення питань безпеки на території територіальної громади, запобігання та реагування на надзвичайні ситуації, інші небезпечні події, а також ліквідації їх наслідків, підвищення рівня безпеки життєдіяльності населення.

Базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та/або поліцейської станції, а також пожежно-рятувальних підрозділів у центрах безпеки може здійснюватися на умовах оренди.

5. Базовим елементом центру безпеки є пожежне депо пожежно-рятувального підрозділу.

6. Центри безпеки залежно від кількості екстрених служб, розміщених у них, поділяються на:

центр безпеки I типу — одна екстрена служба (пожежно-рятувальний підрозділ);

центр безпеки II типу — дві екстрені служби (пожежно-рятувальний підрозділ та поліцейська станція або пункт базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги);

центр безпеки III типу — три та більше екстрені служби (пожежно-рятувальний підрозділ, поліцейська станція, пункт базування бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги тощо).

Рішення органу місцевого самоврядування про базування в центрі безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги приймається за погодженням з відповідним центром екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, поліцейської станції — з відповідним територіальним органом Національної поліції.

7. Комплектація центрів безпеки здійснюється відповідно до їх типу.

8. Центри безпеки можуть створюватися, утримуватися та забезпечувати своє функціонування на засадах співробітництва територіальних громад шляхом об’єднання ресурсів суміжних територіальних громад на підставі відповідного договору, укладеного органами місцевого самоврядування згідно із Законом України “Про співробітництво територіальних громад”.

9. Рішення про створення центру безпеки приймається органом місцевого самоврядування самостійно з урахуванням таких чинників доцільності:

1) відсутність чи недостатня кількість на території територіальної громади пожежно-рятувальних підрозділів, спроможних забезпечити прибуття до місця виклику у строк, що не перевищує 20 хвилин, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2013 р. № 874 “Про затвердження критеріїв утворення державних пожежно-рятувальних підрозділів (частин) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту в адміністративно-територіальних одиницях та переліку суб’єктів господарювання, де утворюються такі підрозділи (частини)” (Офіційний вісник України, 2013 р., № 96, ст. 3555);

2) відсутність або недостатня кількість у межах територій територіальної громади (населеного пункту) пунктів базування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги, що унеможливлює дотримання встановлених нормативів прибуття бригад до пацієнта, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1271 “Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події” (Офіційний вісник України, 2021 р., № 1, ст. 37);

3) відсутність на території територіальної громади (населеного пункту) поліцейських станцій або підрозділів поліції, що унеможливлює забезпечення належного рівня публічної безпеки і порядку, оперативного реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, а також надання поліцейських послуг;

4) відповідно до Закону України “Про критичну інфраструктуру” з урахуванням чисельності населення, щільності забудови, аналізу потенційних загроз та ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, зокрема:

наявність об’єктів підвищеної небезпеки (1, 2, 3 класів);

наявність об’єктів критичної інфраструктури (I, II категорій критичності);

наявність на території територіальної громади лісових масивів та торф’яників із високим ризиком виникнення пожеж.

10. У разі створення центру безпеки на засадах співробітництва територіальних громад місце його розташування визначається в населеному пункті, географічне положення та дорожня інфраструктура якого забезпечують дотримання нормативу прибуття пожежно-рятувальних підрозділів та бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги до місця виклику у строк, що не перевищує 20 хвилин, з урахуванням забезпечення справедливого розподілу оперативного покриття без надання переваги окремому учаснику співробітництва.

Створення центрів безпеки

11. Створення центрів безпеки може здійснюватися шляхом:

нового будівництва, зокрема з використанням типових проектів у будівництві, проектів повторного використання;

реконструкції або капітального ремонту існуючих будівель та споруд, технічний стан та характеристики яких відповідають вимогам будівельних норм;

створення тимчасових споруд модульного (мобільного) типу.

12. Спеціальні приміщення центру безпеки, призначені для забезпечення діяльності екстрених служб, повинні відповідати вимогам законодавства, що регулюють діяльність цих служб.

Приміщення, входи (виходи), прилегла територія, а також захисні споруди (укриття) центру безпеки (у тому числі модульного типу) повинні повністю відповідати державним будівельним нормам щодо безбар’єрності, інклюзивності та доступності для маломобільних груп населення.

13. Центри безпеки повинні бути забезпечені захисними спорудами цивільного захисту для укриття особового складу, працівників та відвідувачів відповідно до Кодексу цивільного захисту України та державних будівельних норм.

В умовах особливого періоду допускається організовувати укриття особового складу, працівників та відвідувачів центрів безпеки шляхом спільного використання об’єктів фонду захисних споруд цивільного захисту

інших суб’єктів господарювання, що розташовані в радіусі пішохідної доступності до 500 метрів, споруд подвійного призначення або шляхом встановлення (монтажу) швидкоспоруджуваних (мобільних) захисних споруд цивільного захисту.

Функціонування центрів безпеки

14. Утримання та експлуатація центру безпеки як об’єкта інфраструктури, у тому числі забезпечення оплати комунальних послуг, охорони, прибирання, технічного обслуговування, ремонту та утримання майна, що належить до центру безпеки, здійснюються виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або установою чи організацією комунальної форми власності на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради, якщо інше не встановлено законодавством.

15. Центр безпеки функціонує в режимі постійної готовності до виконання завдань за призначенням щодо реагування на пожежі, надзвичайні ситуації, правопорушення та надання екстреної медичної допомоги відповідно до законодавства, що регулює їх діяльність.

16. Конструктивні рішення та інженерне обладнання центру безпеки повинні забезпечувати його функціонування в умовах відсутності централізованого електро-, водо-, теплопостачання та водовідведення протягом не менш як 72 годин підряд.

Це досягається шляхом обов’язкового оснащення центру безпеки:

резервними джерелами електричної енергії (генераторами, засобами автономного живлення) відповідної потужності;

системами автономного опалення;

запасами питної і технічної води;

технічними засобами електронних комунікацій та обладнанням для безперебійного доступу до Інтернету.

Безперебійний доступ до Інтернету у центрах безпеки забезпечується шляхом підключення за технологією xPON через операторів електронних комунікацій або через термінали супутникового зв’язку із забезпеченням його функціонування в разі відсутності електропостачання протягом не менш як 72 годин підряд.

У разі відсутності на території відповідної територіальної громади оператора електронних комунікацій, який забезпечує доступ до Інтернету за технологією xPON, допускається використання інших технологій доступу до Інтернету за умови забезпечення безперервності його надання протягом не менш як 72 годин підряд.

17. Суб’єкти, що забезпечують функціонування складових центру безпеки (пожежно-рятувальні підрозділи, поліцейська станція, бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги), провадять свою діяльність та

реалізують визначені повноваження самостійно відповідно до законодавства, що регулює їх діяльність у відповідній сфері, зокрема Кодексу цивільного захисту України, Законів України “Про Національну поліцію”, “Про екстрену медичну допомогу” та “Про місцеве самоврядування в Україні”.

Загальна координація взаємодії між складовими центру безпеки з організаційно-господарських питань щодо експлуатації центру безпеки покладається на визначену рішенням органу місцевого самоврядування посадову (уповноважену) особу.

До повноважень зазначеної особи належить організація взаємодії між складовими центру безпеки з питань спільного використання приміщень, інженерних мереж, комунікацій, обладнання та іншого майна центру безпеки, а також координація вирішення організаційно-господарських питань, пов’язаних з експлуатацією центру безпеки.

Координація не може стосуватися виконання суб’єктами, що забезпечують функціонування складових центру безпеки, їх повноважень та завдань, визначених законодавством.

Оснащення технічних засобів

18. Тип центру безпеки, порядок його комплектування та обсяги оснащення визначаються органом місцевого самоврядування, який прийняв рішення про його створення, з урахуванням фінансової спроможності територіальної громади, прогнозованих ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

19. Забезпечення екстрених служб, які базуються в центрі безпеки, спеціальною технікою та обладнанням, технічними засобами електронних комунікацій, інформаційними, інформаційно-комунікаційними, електронними комунікаційними системами, іншим спорядженням, а також забезпечення доступу до Інтернету здійснюється органами управління, які утворили відповідні служби, за такими напрямами:

пожежно-рятувальна складова — пожежна, аварійно-рятувальна та інша спеціальна техніка, обладнання, механізми, прилади, інструменти, засоби колективного та індивідуального захисту, первинні засоби пожежогасіння та інше спеціальне обладнання для забезпечення функціональної спроможності підрозділу;

медична складова — спеціалізований санітарний транспорт, медичне обладнання, медичні вироби і лікарські засоби та інше спеціальне обладнання для забезпечення надання медичної допомоги;

правоохоронна складова — службові транспортні засоби; технічні засоби електронних комунікацій; фото- і відеотехніка (зокрема така, що

працює в автоматичному режимі); технічні прилади та технічні засоби з виявлення та/або фіксації правопорушень; спеціалізоване програмне забезпечення для здійснення аналітичної обробки фото- і відеоінформації; засоби інформатизації; електронні комунікаційні мережі та послуги доступу до Інтернету; інше спеціальне обладнання для забезпечення публічної безпеки і порядку.

Майно, придбане або передане для забезпечення функціонування відповідної складової центру безпеки, перебуває у державній або комунальній власності відповідно до законодавства та закріплюється за відповідною екстреною службою або іншим суб'єктом на визначеному законодавством речовому праві.

Облік, зберігання, експлуатація, технічне обслуговування, ремонт та списання такого майна здійснюються відповідною екстреною службою або іншим суб'єктом, за яким таке майно закріплено, якщо інше не встановлено законодавством або відповідними договорами.

Особливості створення модульних (мобільних) центрів безпеки

20. З метою невідкладного відновлення безпекового середовища на територіях, де велися бойові дії, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого в порядку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2022 р. № 1364 "Деякі питання формування переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією" (Офіційний вісник України, 2022 р., № 99, ст. 6191), для яких визначено дату завершення бойових дій, органи місцевого самоврядування, а у випадках, передбачених законодавством, відповідні військові адміністрації можуть тимчасово створювати (розгортати) центри безпеки модульного (мобільного) типу.

Створення (розгортання), обладнання, утримання та експлуатація центрів безпеки модульного (мобільного) типу здійснюються відповідними органами місцевого самоврядування або військовими адміністраціями в межах їх повноважень та за рахунок коштів відповідних бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Порядок фінансування, придбання, встановлення, обладнання, передачі та подальшого утримання майна, що використовується для функціонування центру безпеки модульного (мобільного) типу, визначається відповідно до законодавства

21. Модульний (мобільний) центр безпеки є видом центру безпеки, що створюється у формі швидкоспоруджуваної (інвентарної) модульної будівлі або мобільного комплексу на базі транспортних засобів спеціального призначення (причіп, напівпричіп). Такий центр призначений для

оперативного забезпечення доступності екстереної допомоги населенню у сфері безпеки на територіях, де стаціонарна інфраструктура відсутня, пошкоджена або потребує тимчасового посилення.

22. Розміщення модульного (мобільного) центру безпеки здійснюється на засадах оперативності та безпеки з обов'язковим урахуванням необхідності мінімізації часу доїзду (реагування) підрозділів до місця виклику, захищеності обраної локації від зовнішніх загроз, наявності зручних під'їзних шляхів із твердим покриттям, а також технічної можливості підключення об'єкта до інженерних мереж або забезпечення його повної енергетичної та функціональної автономності.

23. Конструктивні рішення та інженерне обладнання модульного (мобільного) центру безпеки повинні забезпечувати його повну функціональну автономність в умовах відсутності централізованого енерго-, водо-, теплопостачання та водовідведення протягом не менше 48 годин. Для виконання цієї вимоги такий центр безпеки комплектується резервними джерелами електричної енергії, системами автономного опалення, запасом питної і технічної води, а також засобами безперебійного зв'язку.

24. Розгортання та встановлення модульних (мобільних) центрів безпеки здійснюється без розроблення проектної документації на будівництво та отримання документів, що дають право на виконання будівельних робіт.

Додаткові функції центрів безпеки

25. Центри безпеки можуть обладнуватися технічними засобами оповіщення та інформування населення, зокрема пультами (блоками) керування вуличними гучномовцями. У разі розміщення центру безпеки в адміністративному центрі територіальної громади в ньому може встановлюватися робоче місце (пульт управління) місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення для забезпечення оперативного інформування населення територіальної громади про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

26. Приміщення центру безпеки та захисна споруда цивільного захисту можуть використовуватися для розгортання та функціонування пункту незламності відповідно до Порядку організації та функціонування пунктів незламності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 р. № 1401 "Питання організації та функціонування пунктів незламності" (Офіційний вісник України, 2023 р., № 1, ст. 14).

27. У центрах безпеки на базі пожежно-рятувальних підрозділів з метою забезпечення безпечного освітнього середовища та отримання знань з безпеки життєдіяльності, правил пожежної безпеки, цивільного захисту, запобігання ризикам, пов'язаним із поводженням з вибухонебезпечними

предметами, засвоєння правил поведінки у разі виникнення надзвичайних ситуацій можуть створюватися класи безпеки, зокрема мобільні (пересувні).

28. У центрах безпеки можуть створюватися навчально-тренувальні простори для забезпечення підготовки населення, волонтерів та добровольців до дій у надзвичайних ситуаціях, надання домедичної та психосоціальної допомоги.

29. До діяльності центру безпеки можуть залучатися громадські об’єднання та гуманітарні організації, зокрема до робіт із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків може залучатися Товариство Червоного Хреста України з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 “Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту” (Офіційний вісник України, 2014 р., № 8, ст. 245).

Фінансове забезпечення

30. Фінансування заходів щодо створення, облаштування та утримання центрів безпеки здійснюється відповідно до законодавства органами місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, у тому числі у формі спільного фінансування відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, а також за рахунок коштів міжнародної технічної та гуманітарної допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансування забезпечення складових центру безпеки майном, зазначеним у пункті 19 цього Порядку, здійснюється відповідними органами управління, які утворили такі складові, відповідно до законодавства.

_____